

egyéb

ása,

g

ND

AM,

üzlet!

család elvállalja
etlen uricsalád
független Ujság

786

odrászat, 4 he-
m. rendelő cél-
athoz szaktudás
tásra kitanítom.

791

kiadó angusztius
Kerekes-féle
e-u. 77. 792

5 kölcson-
s ujságolvasó-
6-utca 11., az
Debrecen leg-
Előfizetés havi
5 ezer korona.
régi jó könyv.

esetleg buto-
Domokos-utca
785

N hétfőn 9
zett selvensál-
100 korona ju-
riskolában. 779

mat egy szoba
el elcserelném
füllivel, esetleg
Kisfaludi 18.
777

al könyvha be-
nden elfogad-
dóban. 767

st
atozással
ti

bankházánál
lefon 143.

u. 122. szám
nyvha és mel-
ló lakásonat
pont közelében
ráfizetéssel 2
Zsuzsánna. 765

adó vagy el-
7. 764

szoba kiadó,
t 6. Hirdetési
762

kiadó. Cim
keresztépület.
759

es magy szoba
gy esetleg két
azonnal vagy
rály h-u. 35.
754

órás
pó olcsón
sokat
36. sz.

DA

vállatok,
i könyvek
dőket stb.
zetésére,
B-listás

DEBRECZENI

FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1925. július 17.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szer-
kesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 18.
10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-
hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és
nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K,
1/2 évre 210,000 K, 1/3 évre 105,000 K, 1 hónapra
35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debrecen.
XXIII. évf. 158. szám.

Samuel Spewack amerikai ujságíró a magyar demokráciáról

Horthy kormányzó rendkívül érdekes interjút adott a New-York World tudósítójának

A New-York World június 27-iki száma szenzációs cikket közöl Magyarországról. Samuel Spewack, a New-York World tudósítója engedélyt kapott, hogy beszélhessen Horthy Miklós kormányzóval, azután pedig Jeremiás Smit népszövetségi főbízttal. Cikkében, amelyben lapját tudósítja, szó szerinti szövegében adja a kormányzó nyilatkozatát, a Smith főbízttal közölt beszélgetést és egyéb impresszióit pedig általános képpé foglalja össze, amelyeket — magyarországi benyomásai alapján szerzett.

„Felfedeztem azt — írja, — hogy nincsen Horthy-uralom Magyarországon, hogy nincsen diktatura, hanem

van valami demokráciatétele, amely azonban egyáltalán nem olyan, mint az amerikai demokrácia, nem hasonlít a cseh-szlovák, a lengyel, vagy más demokráciákhoz, hanem valami különös, egészen egyéni magyar demokrácia.

— Európában — mondotta a kormányzó az ujságíró kérdésére — a helyzet ez: Oroszországban a rossz uralkodik. Itt nálunk a jó. Folyik a harc a jó és a rossz között és a jó fog győzedelmeskedni.

— Az én demokráciám — folytatta a kormányzó — a következő: Amikor az életem folyamán valami szegény ember

segítségét kért tőlem, én adtam. Adtam mindent, amit csak adhattam. Az utolsó darab kenyéremet is megosztanám a szegényekkel. Ez az igazi demokrácia.

— Amit az én ambíciómról híresztelnek, az nem való.

Aldani fogom azt a napot, amely a teherből megszabadít. Én nem akarom ezt az állást.

— Van szép birtokom, ahol békességben szeretnék élni a családomnak. A kötelességem teljesítem csupán és köszönetet senkitől sem várok.

A személynemről mindenféle horzalmas történeteket irtálnak. Vajon tapasztal-e Ön terrort Magyarországon? Minden gyerek láthatja, hogy itt parlamentáriszmus van.

— Hiszen épen most fejeztük be a városi választásokat a szocialisták részvételével.

Ezzel a kihallgatás véget ért. Jeremiás Smithről az amerikai ujságíró abban foglalta össze véleményét, hogy ő a helyzet igazi ura Magyarországon. Sikerkült is Magyarországra helyzetét pénzügyileg rendbehozni és ez okozza, hogy míg Zimmermant Bécsben mindenki gyűlöli, addig Smithet Budapesten mindenki szereti. Az ő nézete szerint Magyarországra a teljes győzelem után van.

A mentőtánu súlyos, terhelő vallomást tett Márffyék ellen

Márffyék cellatársainak felvonulása a bíróság elé

Budapesti tudósítónk jelenti: A táblán dr. Zachár táblabíró tanácsa ma folytatta a Márffy-ügy bizonyítási-célszerű tárgyalását. A megdézett tizennégy tanu közül csak öt jelentkezett.

Dvorszky József hordár Márffyra kijelenté, hogy a magassága körülbelül megfelel annak az emberének, aki neki az Az Est szerkesztőségének szánt bombát adta, az arcára azonban már nem emlékszik.

Krechtl Márton banktisztviselő, Tóth Sándor szobafestő és Haas Károly horbély lényegtelen vallomásokot tesznek.

A következő tanu Turba Henrik 19 éves munkás, aki Radót régebből ismeri. A fegyházban együtt volt Radóval és

hallotta Radó előadását a bombatánu ügyről.

Hazug embernek tartotta Radót. Egyszer droguistasegédnek, egyszer piótának, egyszer pedig gárdatiszt-

nek vallotta magát. Gárdatiszt voltának bizonyítására Radó bemutatta a garda díszlélését.

— Milyen az a díszlélés, el tudná ismételni? — kérdezi az elnök.

— Igen. — feleli a tanu.

A tanu az elnöki pódium előtt lévő kis szabad térségen néhány svéd torna-szerű lépést mutat.

Itt Ambrózy Józsefet, Márffyék mentőtánuját fegyveres ör hozta át meglátolva a pestvidéki törvényszék fogházából, ahol

lopás miatt van előzetes letartóztatásban.

Radóval egy cellában állt. Zachár bíró: Nem mondta Radó, hogy fél a kiszabadulástól és fél attól, hogy esetleg súlyos büntetés éri?

Egyszer mondta Radó, hogy ébredő és pokolgépet vitt a Dohány-utcába. Ő vitte fel a helyiségbe és ő hozta odáig.

Beszélt valami vacsoráról is, ahol

sokan lesznek együtt.

— Azt mondta-e, hogy hová tette a bombát?

— Azt hiszem, hogy a *titótest szót hallottam.*

— Azt mondta-e Radó, hogy mikor helyezte el a bombát?

— Ugy emlékszem, estefelé, félhét táiban.

— Megvárta-e, míg a bomba felrobbant?

— Nem beszélt róla, csak mondta, hogy

nagy robbanás volt.

— Nem érdeklődött maga, hogy milyen volt a pokolgép?

— Radó úgy mondta, hogy *kis ládikában volt, óráberendezéssel.*

— Nem tűnt fel magának, hogy valakit *vid idegent beengedtek egy klubba?*

— Mondta Radó, hogy *a portás akadékoskodott.*

Márffy kérde ezután a tanut, aki azonban nem mond semmi újat, csak

a vérbíróság

említésénél jut eszébe, hogy Radó mondta neki, hogy Márffy, Marosi, Heródi-Palás, Szász és még egy társuk, akinek *vágás volt az arcán.* — a tanu mutatja saját arcát a vágást — a vérbíróságnak voltak tagjai.

A bíró: *Christy volt?*

— Igen, igen, Christy.

— Nem mondta Radó, hogy sajnálta, hogy ilvet tett?

— Nem, sőt azt mondotta, hogy

hiűdös zsidók voltak, meg kellett tenni. Tiszt volt és belépett az ébredőkhoz, azért tette.

— Maga olvasta az ujságokat és utána beszélt a bombamerényletről az egyik főszereplővel. Mi volt a benyomása, *sokat tudott Radó a bombamerényletről?*

— Kevesebbet, mint amennyit az ujságokban olvastam.

— Mondta-e maga előtt, hogy amit elmesélt, az nem igaz?

— Radó csak azt mondta, hogy *a rendőrségen megverték és azért bevaltott mindent. Azt is mondta, hogy a vizsgálóbíró előtt letagadta a dolgot.*

— Hazugnak tartotta Radót?

— Azt hiszem hazudott, mert azt mondta hogy katonatiszt volt.

— Hát akkor *a bombahistóriát miért hitte el neki?*

— Azért, mert tudtam, hogy

ártatlanul nem került volna ide.

A védelem kéri a megesketés mellőzését, a bíró hosszas indokolással

mellőzi is megeskétést,

de kijelenti, hogy *a tanu vallomását a bíróságnak eskü nélkül is módjában van mérlegelni.*

Szenzációs fordulat a Somogyi—Bacsó gyilkosság ügyében

Egy különítményi szemtanu pontos adatokat tud a gyilkosokról

Budapest, július 16. A Somogyi—Bacsó-gyilkosság évek óta izgatja nemcsak az országot, hanem a külföld közvéleményét is. Miután a gyilkosok még maig sincsenek kinyomozva, letartóztatva, ugyszólván hétről-hétre merülnek fel újabb momentumok és újabb tanuk, akik eleddig ismeretlen oldaláról világítják meg az ügyet.

Az egyik pesti lappal most jelentkezett egy tanu, aki azokban a zavaros időkben a Cukor-utcai különítménynek a tagja volt és mint ilyen, véletlenül szemtanúja volt a két áldozat, Somogyi Béla és Bacsó Béla elhurcoltatásának.

Két nevet említett meg, amelyek viselői az áldozatok elhurcoltatásánál jelen voltak és a mely nevek eddig nem szerepeltek a Somogyi—Bacsó-gyilkosság kapcsolatban.

Ez a két név: Bibó és Ranzenberger.

Birstingl Miksa a Somogyi—Bacsó-gyilkossággal kapcsolatosan a következőket mondta:

— A kérdéses napon a Cukor-utcai különítmény parancsnokságától parancsot kaptam, hogy állítsak elő egy kommunista bérkocsis segédet, aki délutánoként a Vig-utca és a Népszínház-utca sarkán levő büfében szokott tartózkodni. Az említett napon hat óra tájban

megjelentem a büfében, a járórt pedig a ház kapualjában helyeztem el.

Nemsokára egy autó én a büfével szemben, az India-kávéház előtt állott meg és kiszállt belőle egy századosi egyenruhába öltözött férfi, továbbá egy huszonnégy-huszonhat év körüli polgári ruhás fiatalember, aki khakiszinű bricsesz nadrágot és rövid struccolt kék zakót viselt. Egyszer csak az autótól az idősebb civil az Eldorádó-mozi irányában eltávozott. A három ember pedig beírt a büfibe. Intelligens arcu, uri kinézésű emberek voltak és nagyon csodálkoztam, hogy egy ilyen hetedrangú helyiségbe mennek és leülnek az igazolványos nők közé. Mindez annyira feltűnt, hogy a szomszéd asztalhoz ültem és figyeltem, mit beszélgetnek.

Egyszer a százados odaszólt ahhoz a fiatalabb civilhez, a kia fekete autóban érkezett: „Bibó, kerlek, mennyi kell még vár-nunk?”

— A megszólított ezt mondotta: „Körülbelül még egy fél óra hosszat.” — Ugyanez az ember később odaszólt a vörös autón érkezett khakinadrágos fiatalembernek: „Holnap vagy holnapután vári az Aréna-uton, de minden este hét és nyolc között megtalálász a Palermóban.” A khakinadrágos fiatalember, úgy látszik, nem hallotta, mit

mondott a Bibónak nevezett fiatalember, mire ez ingerülten rászólt:

„Te, Seicsik, nem érted mit beszélek?”

— Mielőtt azonban Seicsik válaszolhatott volna, kivált a büfféaitó, belépett rajta egy katonazubbonyos, sőtörősapkás egyén, intelligens arcu ember volt, odalépett a századoshoz és csak emyit mondott:

„Ranzenberger ur, a Somogyi!”

— Erre valamennyien felugrottak és kisiettek. — Pár perc múlva kinéztem a büfféből és láttam, hogy az utca másik oldalán kisebb csoportosulás van: több katonai személy és civil ember nyüzsög. Mindez azonban pár pillanatig tartott csupán, valamennyien beszálltak az autókba és a Csokonay-utcán át a Rákóczi-ut irányában elrobogtak.

— Kissé gyanús volt nekem a dolog, ezért a büfféből rögtön telefonáltam a Cukor-utcai parancsnokságra, de ott nem tulajdonítottak fontosságot az ügynek. Néhány nap múlva aztán megírták az újságok, hogy Somogyi Béla és Bacsó Béla holttestét kifogták a Dunából.

— A fővezér ur parancsára az összes különítmények megkezdtek a nyomozást. En egy Sodics nevezetű őrmesterrel együtt nyomoztam.

— Talán egy-két héttel ezután ugyanebben az ügyben a nyomozás szálat az Aréna-úti garázsba vezettek engem és Sodics őrmestert. Tudomásom szerint ez a garage vagy Bibó főhadnagynak, vagy pedig egy rokonának a tulajdona. Itt találtunk egy nagy szürke autót, amelyről azonnal megállapítottuk, hogy frissen van festve, egyben pedig a sárhányóján lövésnyomra bukkantunk. Ez gyanússá tette előttünk az autót, ezért kutatni kezdtünk. Egyszerre csak az egyik bőrpárna alatt két kis cédulát találtunk.

Az egyik a szociáldemokrata Cservenka Miklós neve volt felírva, továbbá ennek lakása és néhány tisztnek a neve. A másik cédulán Reismann zongoragyáros neve és lakása, továbbá ugyancsak néhány tisztnek a neve. Ezt a két jegyzetet be fogom adni a honvédtörvényszéknek, ahol kihallgatnak.

— Mind gyanúsabbá vált ez az ügy és végül is azt a parancsot kaptam, hogy ha bárhol felismerem a Népszínház-utcai büffében látott egyéneket, kerítsék az utcán rögtön egy tisztet és tartóztassam le őket. Egy este elmentem a Palermo-kávéháza és rövid keresés után a Bibónak nevezett urat hadnagyi ruhában, a Ranzenbergernek nevezett urat pedig civilruhában észrevettem. Féltilzenegviz ültem a kávéházban, ám seholy nem találtam tisztet és így nem mertem hozzájuk lépni, hogy tartóztassam őket. Végre is a két ember utnak indult, én pedig követtem őket. A Britanniába mentek. Nekem, mint különítményi tagnak szintén jogom volt oda belépni és a hallban várokotam körülbelül éjjeli féltizenkettőig. Ekkor a két ur egy csoportú társaságában leírt és

miközben én kísértem őket, az Üllői-ut és a Ferrnc-körút sarkán lévő Tánács-pincébe mentek. Azonnal telefonáltam a Cukor-utcaiba, hogy kiüljenek ki patrulyt, a két egyén letartóztatására. Nemsokára meg is érkezett a nyolctagú járőr. Kijedán őrzetű vezetésével. Kijedán és négy emberét a pince Ferrnc-körúti lejárataánál helyeztem el, én magam pedig a hátralevő három emberrel az Üllői-úti lejáraton mentem a pincébe. Odaléptem ahhoz az urhoz, akit a büffében Bibónak neveztek és a következőket mondtam:

— „Hadnagy ur, alázattal kérem, szíveskedjék követni engem a Cukor-utcai különítmény laktanyájába, felsőbb parancsom van, hogy hadnagy urat elővezzem.”

A háziurak akcióra készülnek a havonkénti bolt-és lakbér fizetés meghosszabbítása ellen

A minisztertanács ma pénteken dönt véglegesen ebben a kérdésben

Budapest, július 16. Péntek délelőtt ül össze a minisztertanács Vass József miniszter elnöklésével, amelyen tárgyalni fogják a gabonaexport ügyét. Ugyancsak tárgyalásra kerül az augusztusi lakbérrendelet, amely ellen a háziurak erőves akciót indítottak. Vass miniszter tervezete ugyanis fenn kívánja tartani az eddig szokásos havonkénti fizetés lehetőségét és így pénteken dől el, hogy a mi-

— Ebben a pillanatban felugrott az asztal mellől

egy cvikkeres, szőke, civilbe öltözött fiatalember, előrántotta katonai Frommerpisztolyát, rámszögezte és így kiáltott fel: „Soltész főhadnagy vagyok, azonnal távozzék”. Amíg én a magát Soltésznek nevező civil ural vitatkoztam, azok, akiket le akartam tartóztatni, eltűntek.

— A továbbiakra nézve csak annyit jegyezhetek meg, hogy mindezekről a különítménynél minden esetben írásbeli jelentést tettem, amelyek bizonyára ma is megvannak. Ennek tulajdonítom, hogy a katonai ügyvészség ma délutánra beidézett a Margit-körúti honvédtörvényszék épületébe kihallgatás céljából.

bejsőség konkurrens jéggyárainak termékeivel egyidőben juttassa a fogyasztóhoz. Ehez egy traktor beszerzése szükséges.

Fel kell építeni a telepen az intézői lakást 600 és 6 autóra való garázst 200 millióért.

Igy a vállalat hiteligénye 2375 millió koronát tenne ki.

A napokban dönt a tábla Kosztka szabadonbocsátásáról

Budapesti tudósítónk jelenti: Mint ismeretes, a budapesti büntetőtörvényszék Langer-tanácsa **erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés címén négy évi fegyházra ítélte Kosztka Istvánt.** Az ítélet kihirdetése után Kosztka védője, Dész Géza arra kérte a bíróságot, hogy Kosztkát bocsássa szabadon. — Kérelmét azzal indokolta, hogy Kosztka **szökésétől tartani nem kell,** őt tehát továbbra is fogvatartani teljesen fölösleges, amál is inkább, mert a felsőbíróóság esetleges enyhébb ítélete **le is szállíthatja a büntetés mértékét.** A bíróság a védő kérelmét elutasította.

Dész Géza az elutasító végzés ellen **felhívomadtást jelentett be a kir. ítéletáblához,** ahol, mint értesülünk, már a legközelebbi napokban dönteni fognak Kosztka szabadonbocsátási kérelmének ügyében.

A Máv. műhelyfőnökség tisztelő küldöttsége Balás Károly üzletvezető, kormányfőtanácsos előtt

Tegnap délelőtti 11 órakor tiszteltgett Balás Károly kormányfőtanácsos előtt a máv. műhely népes küldöttsége Kabay György főfelügyelő, műhelyfőnök vezetése mellett. A küldöttségben képviselést nyert a tisztikar, segédtisztai, ártisztikar és a munkásság. Kabay műhelyfőnök közvetlen és nagyon meleg szavakkal köszöntötte az üzletvezető személyében azt a férfit, aki a széleskörű szaktudás mellett olyan két alapvető lelki gazdagsággal bír, mint: a legmesebb emberi értelemben vett mélyeséges **szociális érzés** és a művészi szépek a rajongó szeretete: ezeknek a lelki diszpozícióknak az eredője az a mély és **őszinte** szeretet, amely a magyar munkásság részéről is olyan tisztelettel, becsüléssel párosultan öleli körül.

Balás üzletvezető megindult szavakkal köszönte meg a szeretettel ezt a boldogító, közvetlen megnyilvánulását, mely a külön szervezetet képező, de a közös célt, az üzletvezetőséggel együtt munkálni kívánó műhely főnöksége és nagyrabecsült munkásosztálya részéről érte. Meleg, színes, megható szavakkal esetelte ezt a boldogító érzést, hogy ő, — a fővárosból jött, a főváros kulturakapcsolataiból kizsakadt, a kultúrtörökéseket meleg szívvel ölelő idegen, — a nemzeti kultúra igaz barátait találta meg a kultúrának mélyeséges szeretettel áldozni tudó és akaró **műhelyi munkáságban** és nagyértékű vezetőiben. Meglelte itt azokat a kultur alapokat, amelyen továbbépíteni kell, amelyeket továbbépíteni gyönyörűség, itt lelte meg alapját az Isten segítségével mind te rebélyesebbé és hatalmasabbá zsendülő **filharmonikus zenekarnak,** mely olyan mondhatatlanul közel esik a szívéhez. A kettős célt: a vasut intézmény továbbépítését és a magyar kultúra szolgálatát forró szeretettel váll-

3275 milliót igényel a köztisztasági vállalat a városi dollárkölcsonból

A városi dollárkölcson beruházási tárgyalásainak során most a városi köztisztasági és fuvarozási vállalat is benvújtotta beruházási igényeinek tervezetét. **A vállalat mindenekelőtt azt tartaná fontosnak, hogy a város egész területén minden köztisztasági munkálatot adjanak az ő hatáskörébe, így az utcaseprést, utcai személggyűjtést, elszállítás, értékesítést, a házi személggyűjtést, kiválogatást, a csatornatisztítást, gödörisztítást, utcai öntözést, hó eltakarítást és a városi műjéggyár jégnek fuvarozását.**

Az utcaseprést a város következő utcáinak 300.000 négyzetméternyi területén most kézierő mellett napi 2.199.500 korona költséggel végzik. Ugyanezt 2 seprőgéppel 2.173.000 koronáért végeznél a vállalat, ami naponta 26.500 koronát tesz ki, évenként több mint tízmillió koronát. **A két seprőgép 500 millió koronába kerül.**

Az utcai személggyűjtést a személggyűjtésből napi 1.400.000 korona költséggel 7 szekér szedi össze. Ha a város egy személggyűjtő pótkocsis autót szerezne be s 303 darab személggyűjtőt, itt is jelentős megtakarítást lehetne elérni.

A házi személggyűjtést 2500 háztól, — 10.000 családot lehet számítani, — napi 40 köbméter mennyiségben 12 kettősfogat napi 2.400.000 korona kiadással szállítja a vállalat. Ugyanezt 2 gépkocsi 1.940.000 koronáért szállítaná ki. A város valamennyi kikövezett utcáán kötelezővé kellene tenni a személggyűjtést s ebben az esetben évi 5 aranykoronát fizetne egy család.

A három autó beszerzése 1350 millióba kerülne. A személggyűjtést a vállalat mostani telepe mellett elterülő 5 magyar holdon kellene elvégeztetni.

A műjégszállításnál az lenne a vállalat célja, hogy a külsőleg fekvő jéggyárból a jéget a

Aszódi és Róth divatáruháza

ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: **szövetek, selymek, grenadinok, epongek, batisztok, zefirek, vásznak, harisnyák, keztyük és mindenféle rövidáru cikkei.**

Idény utáni olcsó leszállított árak!
A Községi Tisztv. Országos Szöv. szerződéses szállítói.
Tisztviselőknék külön 5% engedmény!

égyházi-
időben jut
Ehez egy
zükséges.
telepen az
6 autóra
ióért.
énye 2375
ki.

a tábla csatásáról

k jelenti:
budapesti
Langer-ta-
an elköve-
ölés címén
élte Koszt-
kihirdetése
Désy Gé-
ágot, hogy
abadon. —
olta, hogy
rtani nem
a is fogva-
egés, annál
elsőbírósa-
ete le is
mértékét,
elmét el-

asító vég-
ást jelen-
ához, ahol,
a legköze-
ni fognak
sátási ké-

ség tiszt- ás Károly őtanácsos

kor tisztel-
nyőtanácsos
s küldöttsé-
gyelő, mű-
A küldött,
a tisztikar,
a munkás-
közvetlen és
közönlötté
n azt a fér-
ktudás mel-
elki gazdag-
mesebb em-
sleges szo-
szépnek a
ek a lelki
ez a mély
a magyar
an tisztelt-
leli körül,
indult sza-
retek ezt
nyilvánulá-
tetet képező,
vezetőséggel
helyi főnök-
kásosztálya
mes, megha-
zt a holdo-
fővárosból
olataiból ki-
ket meleg
nemzeti kul-
meg a kul-
rel áldozni
munkásságban
Megtette itt
amelyen to-
et tovább-
lete meg
el mind te
bá zsendü-
nak, mely
esik a szí-
asut intéz-
magyar kul-
tettel vál-

vetve óhajtja ezentúl is szolgálni a
műhely igaz magyar népével és hiszi,
hogy ezen az uton szerencsétlen, föld-
retiport hazánk feltámadásának szent
ügyét is szolgálja.

A gyönyörű, szívből jövő beszéd
mélyes hatást tett a jelen voltakra,
kik dörögő éljenzéssel fogadták az el-
hangzott, szívet érintő szavakat.

Megjelentek még a kormányfőtaná-
csos üdvözlésére: *Ghicz Tihamér* ke-
rületi rendőrfőkapitány, *Demkó Jenő*
nyug. államtitkár, postafőigazgató,
Medgyaszay Miklós nyug. városi ár-
vaszéki elnök és még többen a közélet
előkelő tagjai közül. A levelek, távirat-
ok még egyre nagy tömegekben ér-
keznek, mint plausibilis dokumentumai
annak az általános mély tiszteletnek
és szeretetnek, amely Balás Károly
alakját körülöleli.

Belefulladt a meleg vízmedencébe

Ma délután a városi gőzfür-
dőben halálos szerencsétlenség
történt. A meleg víz tartó me-
dencébe belefulladt egy 12 éves
gyerek, *Böszörményi Kál-
mán*. A meleg vízben egy dara-
big vígan lubickolt, ugv. hogy
még a többiek rá is szóltak,
hogy legyen csendesebben. A
fiú egy ideig csendben is ma-
radt, de azután ugra csapkodni
kezdett a vízben és le-lemerült
a medencében. Egy ideig szem-
mel tartották az eleven fiút, de
aztán nem figyeltek többé reá
és csak akkor döbrentek meg,
amikor a fiú merev tes-
tét feldobta a víz. Megrémülve
kivonszolták a vízből a gyere-
ket, értesítették a mentőket,
akik pár perc alatt kikerkeztek
és mesterséges légzés alkalmá-
zásával próbálták életre kel-
teni. Minden igyekezetük hiába-
való volt, a gyereket nem sike-
rült életrekelteni. A rendőség
részéről vitéz *Sarkadi Ferenc*
rendőrfelügyelő volt jelen, ami-
kor a gyermeket a mentők dr.
Balogh egyetemi tanárságát
segítségével próbálták életre
kelteni. A vizsgálat szerint a
gyerek kifáradt, elkábult és a
víz alá bukva nem tudott fel-
színné vergődni és megfűt.

Egy három éves gyermek berzalmas tűzhalála

Borzalmas eset történt a napokban
Gelenes községben. *Biró Gyula* jó-
módu gazdálkodó 3 éves Erzsébet
nevű leánya megégett a kemencében.
Az eset részletet a következők:
Biró Gyuláné kenyeret sütött a mezőn
dolgozó munkások részére és jól be-
gyuitott a boglyakemencébe. A három
éves Erzsike nevű kis leánya kenyér-
sütés közben folyton az édesanyja
mellét volt és nagy érdeklődéssel
nézte, hogy teszi be a kemencébe az
édesanyja a megdagasztott kenyér-
tésztát. Mikor *Biróé* egy pár percre
kiment a konyhából az udvarra a
kívánsí kis gyermek a nyitva ha-
gyott kemence ajtón bemászott a ke-
mencébe, hogy megnézzze, hogyan sült
a szép ropogós cipő. A nagy hőség-
től a kis gyermek elszédült a kemen-
cében és a ruhája tüzet fogott. *Biró-
né* később, amikor a kenyeret lapát-
tal ki akarta venni a kemencéből,
megrémülve látta, hogy a kenyérsütő
ajtót nem a kenyeret, hanem a leá-
nya megszenesedett holttestét húzta
ki a kemence üregéből. A szerencsét-
len kis leány a forró kemencében
valóságosan megsült.

Angerstein tömeggyilkos detektívregényét akar olvasni a siralomházban

Limburg, július 16.
Angerstein, a haláraitelt
nyolcszoros gyilkos megdöb-
bentő közönyt tanúsít a sira-
lomházban. Amikor az ítélet ki-
hirdetése után visszakísérték
cellájába, jó étvággal enni
kezdett és kedélves beszélge-
tésbe fogott a fegyőrökkel. Fő-
leg aziránt érdeklőlt, hogy az
új lakó beköltözött-e már villá-

jába és hogy milyen változások
történtek ismerősei körében. Az
ítéletéről egyetlen szót sem szól.
Amikor a fegyház igazgatója
meglátogatta és megkérdezte,
hogy mi az utolsó kívánsága,
azt felelte, hogy detektívre-
gényét szeretne olvasni. Az igaz-
gató ezt nem engedte meg,
mert a különös kérés ellenkezik
a fogház szabályaival.

Abd El Krim csapatai diadalmasan nyomulnak előre

A riff kabilok vezére hallani sem akar fegyverszünetről

Madrid, július 16.
Hivatalos jelentés szerint a
riff kabilok elfoglalták Bal el
Taza külvárosát. Ez az előnyo-
mulás nagyjelentőségű, mert
innen a franciák legfontosabb
vonalát fenyvegetik. Abd el Krim
egy hozzáküldött francia követ-
nek kijelentette, hogy semmi-
esetre sem köt fegyverszünetet
Páris, július 16. A ma reg-
geli lapok szerint a riff fronton
erős harcok folynak, ugv. hogy
valószínű Taza közeli kiűritése.

Páris, július 16. A lapok je-
lentései szerint 12 amerikai rep-
ülő egy repülőraít állított fel.
A repülők felalánlották szolgál-
tataikat Franciaországnak a riff
kabilok ellen. *Painlevé* minisz-
terelnök az ajánlatot elfogadta.
A repülőraít Toulouseból 15 nap
mulva Fezbe fog indulni.

Páris, július 16. Amikor a
Nemzetközi Iparművészeti Ki-
állításán de Monzie szenátor,
közoktatásügyi miniszter meg-
jelent az oroszok esarnokában
is, hogy ott beszéddel nyissa
meg a kiállítást, az ott össze-
gyűlt oroszok ezzel a kiállítással
fogadták a francia kormány
képviselőit:

— Vive le Maroque, á bas la
France! (Éljen Marokkó! Le
Franciaországgal!

A francia miniszter elhűlten
hallgatta ezt a demonstrációt
és kíséretével együtt azonnal
eltávozott, anélkül, hogy beszé-
dét megtartotta volna. *Krasszin*
orosz követ utána szaladt, hogy
mentegetődzék, a francia mi-
niszter azonban alig állt vele
szóba és elhagyta az orosz pa-
villont.

A debreceni tábla helyben hagyta a zsidóverő gazdász 3 heti fogházbüntetését

A nagyerdei véres gazdászhaboru ügye végső fokon a Kuria
elő kerül

Emlékeztetés még az a botrá-
nyos verekedés, amelyet 1921
november 8-án rendeztek a
Nagyverdön a gazdászok. Meg-
támadták a vizsgáról a városba
igyekező zsidó gazdászokat és
ütlegetni kezdték őket. Parázs
dulakodás támadt, amelynek
során

a megtámadottak szorult
helyzetükben revolverlö-
véseket adtak le és egy go-
lyó súlyosan megsebesítette
az egyik gazdászt, *Len-
gyel Józsefet*.

A verekedés ügyében meg-
indított nyomozás során kide-
rült, hogy

a gazdászok előre készül-
tek a zsidók megverésére.
Megigérték a zsidó gazdá-
szoknak, hogyha le mernek
vizsgáznni, agyonverik őket.

A vizsga napján olyan fenyege-
tő volt a magatartása a fajvédő
gazdászoknak, hogy az akadémia
igazgatósága kénytelen
volt szigorúan figyelmeztetni a
gazdászokat és a legsúlyosabb
rendsabályokat helyezte ki-
látásba, ha az akadémia terü-
letén zavart csinálnak.

A gazdászok nem is csináltak
zavart az akadémia területén,
hanem az iskola területén kívül
a sűrű erőben álltak lesbe az
orvtámadásra.

A három levizsgázott zsidó
gazdász *Österreicher Mihály*,

Rochlitz József és *Halmi Jenő*
estefelé indultak el kocsin az
akadémiáról, hogy beöjjenek a
városba. Az akadémia igazga-
tósága annyira veszedelmesnek
látta a helyzetet, hogy az akadé-
mia egyik alkalmazottját ki-
sérőül rendelte a három gaz-
dász mellé, hogy megvédje őket
a támadásoktól.

Az erdőben, nem messze
az akadémia területétől,
egy husz főből álló gazdász
csoport támadta meg nagy
ordítózással a kocsit, el-
vágták az istrángokat és
botokkal ütlegelni kezdték
a kocsiban ülőket, akik
szorult helyzetükben re-
volverhez nyultak.

A lövés után egy kicsit visz-
szahúzódtak a támadók és a
három gazdász ezt az időt fel-
használva, elmenekültek. A táma-
dók, amikor észrevették, hogy
elmenekültek, utánuk rohantak
és sűrű bozótos erdőn keresz-
tül hajszolták őket. A három
hajszolt bemenekült az erdőn
tul egy tanvába. A megvadult
üldözők behatoltak a tanvába
és az elrejtőzött zsidó gazdá-
szokat elővonszolta, súlyosan
elverték.

A nagy erővel megindult víz-
gálatnak csak az lett az ered-
ménye, hogy két gazdász,

Majerffy György és *Bihari
István* kerültek csak a vād-
lottak padjára. A többi tá-

Az összes

praktikus háziasszonyok-
nak a valódi **Franck-**
hoz való hajlandósága
abban leli magyarázatát,
hogy a valódi „**Franck**“

a kávédarálóval mint
védjegy a legjobb, leg-
ízletesebb és a legtartal-
masabb kávépótlék!

madót nem lehetet kinyo-
mozni és törvény elé állí-
tani.

A debreceni törvénysszék iz-
galmas tárgyalás keretében
tárgyalta le a nagyerdei véres
gazdászhaboru ügyét. Több ta-
nuvallomás és orvosi vélemény
kikérése után

a bíróság *Majerffy Györ-
gyöt* három heti fogházra
ítelte.

Bihari Istvánt elegendő bizo-
nyíték hiányában felmentették.
Felelősség folytán az ügy a
tábla elé került, melynek bünt-
ető tanácsa *Szabó József* el-
nökölete alatt ma délelőtt tár-
tárgyalta az ügyet. A vádat *Ár-
tányi főügyész* képviselte, a vé-
delmet *Csorba Antal dr.* látta el.
Az iratok ismertetése, a vād-
és védőbeszéd elhangzása után
ítéltohozatalra vonultak vissza.
Rövid tanácskozás után kihir-
dették az ítéletet, amely szerint

a tábla indokainál fogva
helyben hagyta a törvény-
szék ítéletét.

A felelősség miatt az ügyben
a Kuria fog végső fokon dönté-
ni *Majerffy* büntetése felett.

Kiskockával kövezik ki a Diószegi-utat

Az 1925. évi burkolatozási prog-
ramba Debrecen város, mint ismer-
tes, felvette a Diószegi-ut burkolását
is. Az eredeti terv az volt, hogy a
Diószegi-utat a mostani terméskőbur-
kolat helyett 6 méter szélességben ba-
zalt nyers kockával látják el, ami tar-
tós ugyan, de

idővel süllyedésnek van kitéve,
aminek következtében a fentar-
tási költség ugyancsak szaporodik

Ennek figyelembevételével *Kalenda
Loránt* műszaki tanácsos már régeb-
ben azt a javaslót tette, hogy

bazalt nyerskocka helyett kiskoc-
kával lássák el a Diószegi-utat s
ez esetben az új burkolat széles
sége nem 6, hanem csak 5 méter
lenne.

A Diószegi-utí kis kockák pontos
számítás szerint 112.000 arany-, vagyis
ezerharsházmillió papirkoronába ke-
rül, ami nem haladja meg az idei
költségvetésben erre a célra felveti
összegeket. A munkálatokra és a

szükséges kőanyag szállítására a város már bekérte az ajánlatokat s ezek közül a Korláthi és Kissebesi Kőbánya Részvénytársaság tette a legelőnyösebbet, amennyiben ajánlatában a szükséges 100 vagon kiskockakövet 165.000 koronás egységárban hajlandó szállítani.

A tanács ezt az ajánlatot fogadta el és kiadta a rendelkezést, hogy

a Diószegi-ut burkolását rövid időn belül kezdjék is meg.

A rendkívül elhanyagolt állapotban levő Károly Ferenc József-ut burkolása már ez év októberében kezdetét veszi. Ez egy régebbi tanácsi határozat szerinti

egyelőre csak makadam-burkolattal

lesz fedve, valószínű azonban, hogy a jövő évre tartósabb burkolattal látják el. Annál is inkább szükséges ez, mert az egyszerű makadam-burkolata a Károly Ferenc József-ut nagy forgalma miatt talán még egy évig sem tartana.

Két évi fegyházra ítelt tolvaj, ki nevelve hallgatja az ítéletkijelölést

A múlt évben Schwarz Bertalan kereskedő üzletébe a fal kibontása után behatolt Márkus Mór kereskedősegéd és ellopott az üzlethől 100 millió koronát érő holmit. Ruhásműt, játékszert s üzletfelszerelési tárgyakat. A lopott holmit olcsón eladta és aztán Budapesten barátai társaságában nagy lumpolást esapott. *Elszakaról-északára pezsgőzött, dorbézolt úgy, hogy az 50 millió koronát, amelyet a lopott holmik eladásából szerzett, egy hét alatt elverte.* A detektíveknek, akik elfogták a pazarul költekező tolvajt, nevére mondta:

— Tiszteleges uton ennyi pénzhez sohasem gyűjttem volna, nem bánom ha lecsuknak, legalább pihenek a nagy mulatás után.

A debreceni törvényszéken Lukatos Gábor dr. büntető tanácsa ma délelőtt vonta felelősségre a veszedelmes tolvajt, akivel együtt a vádlottak padjáról került Wunder Sándor debreceni kereskedősegéd és Braun Mártonné, mint orgazdák. A tárgyaláson az elnök kérdése Márkus Mór heismerő vállomást tett és elmondta, hogy nagy nyomorban volt és azért lopott. Elnök: Hát ha kenyérré kellett a pénz, minek derítetted el pezsgőre, dárldóra? — Vádozt: *Megzavart a sok pénz és aztán én is akartam egyszer ur lenni és alaposan mulatni.* Magam sem tudom, hogy ment el a pénz, én alig voltam józan.

Az orgazdák tagadták a terhükre rótt büncselekményt és azt hangoztatták, hogy nem tudtak arról, hogy a vásárolt holmik lopásból származnak. Az olcsóság se tünt fel, mert azt hittek, hogy a fiatal ember nagyon meg van szorulva és azért adja olyan olcsón a holmikat.

A tanúkihallgatások során azonban hebizonyult rájuk, hogy tudták a holmik lopott voltáról, mert Wunder csak titokban találkozott Márkussal és az árut is úgy vette át, hogy lehetőleg mások ne tudják meg.

A bizonyítási eljárás befejezte s az ügyész vádbeszéde után Fényes Jenő dr. és Halász Lajos dr. ügyvédek tartották meg vádbeszédüket. *A bíróság Márkus Mór betöréses lopás bűntetteiben mondta ki bűnösnek és ezért két évi fegyházra ítélte. Az ítélet kijelölését a durva fegyverrel való előzött Márkus Mór nevére hallgatta végig és mosolyogva tekingetett hátra*

a hallgatóság padsorai felé. Wunder Sándor orgazdaságért 3 hónapi fegyházra kapott, Braun Mártonné pedig 1.500.000 korona pénzbüntetést. Az ítéletkiírdetés után az elnök megkérdezte Márkust, hogy belenyugszik-e az ítéletbe. Márkus mosolyogva azonnal rávágta: *Nekem mindég, én belenyugszom.* Márkus ítélete így jogerős, az orgazdák felebbezték.

A daytoni majompert a helyi vendéglősök, szállodások, kereskedők és telektulajdonosok scenirozták

New-York, július 16. A majompör tegnap délutáni tárgyalásán a bíró köszönetet mondott egy ismeretlennek, aki névtelenül virágokat küldött neki, azután szellőzőkészülékeket állított fel, mert a hőség már elviselhetetlen volt. A bíró saját szellőztető készülékét úgy állította fel, hogy az esküdteknek is legyen belőle „hasznuk”.

Érdekes egyébként, hogy a majompör tárgyalása teljesen új hangulatban és mederben folyik. Az első napokban ugyanis folytonos összeütközések voltak a védő és ügyész, valamint a védő és a tárgyalási elnök között. Ez a viszony mára teljesen megváltozott és

az ügyész, valamint az elnök sokkal engedékenyebbek a vádlottal és a védővel szemben.

Ennek az az oka, hogy amíg az elnök eleinte teljesen hatása alatt volt annak a hangulatnak, amely Tennessee államban erőt a kérdésre uralkodik, addig most, miután a lapokban olvasták, hogy az egész világ sajtója más véleményen van, mint Tennessee törvényhozása, igyekeznek az ellentétet letompítani és nem olyan rigorozus, mint ezelőtt.

Az a hír, hogy az egész pert azért scenirozták, hogy Dayton városa nagy idegenforgalomhoz jusson, most már egész konkrét formában tartja magát. Azt mondják, hogy a daytoni szállodások, vendéglősök, kereskedők és legfőbbként a telektulajdonosok állnak a per kulisszái megett, akik arra spekuláltak, hogy a pör képesen hírnévre jutott Daytonban jó áron tudják eladni földieiket.

HÍREK

— Hegyemegi Kiss Pál gyásza. Mély részvét mellett helyezték tegnapi délután örök nyugalomra Nyíregyházán öv. kunói Kollonay Lászlóné szül. Hegyemegi Kiss Juliannát, aki rövid, de súlyos szenvedés után 55 éves korában elhunyt. Az elhunytban Hegyemegi Kiss Pál nemzetgyűlési képviselő testvérénél gyászolja.

— Izr. istentisztelet a Deák Ferenc-utcai templomban. Péteken este egy negyed 8 órakor. Szombaton reggel 7, délelőtt fél 11, délután 5 és este 8 órakor. A Kápolnás-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor. Az elnökség.

— Rasch svéd urlovas elragadtatással nyilatkozott debreceni fogadtatásáról. Budapestről jelentik: Rasch mérnök, az ismert urlovas, aki XIII-ik Károly utját ismétli meg, tegnap este Debrecenből, ahol egy napot töltött, az ottani társaság és tisztek kíséretében nagyobb lovas kirándulást tett a Hortobágyra. Budapestre érkezett. Utját innen valószínűleg kedlen vagy szerdán folytatja az eredeti terv szerint automobilon Bécsig, onan lóháton Stralsundig. Rasch nagy elragadtatással nyilatkozott arról az előzékenységről és szeretetteljes fogadtatásról, amelyben Magyarországon — különösen kiemelve Debrecen — és Erdély magyar lakta vidékein keresztül vezető útján találkozott.

— A Debreceni Sakk-kör válogató versenye. A Debreceni Sakk-kör az augusztusi nemzetközi mesterképző főturnára nevezett játékosai között u. n. válogató mérkőzést rendez, amely a Royal-kávéházban két csoportban ma veszi kezdetét. A válogató versenyen jó formát elért játékosok a versenyvezetőség döntése alapján a főturnára bocsájtatnak. A játékosok felkértenek, hogy a Royal-kávéházban ma este 6 órakor teljes számban jelenjenek meg.

— Csütörtök délután felhőszakadás volt Budapesten. A ma délutáni órákban felhőszakadászerű zápor volt a fővárosban, amely maidnem két és fél óra hosszat tartott. A zápor különösen a főváros hányosabb csatornázott részeiben okozott jelentékenyebb károkat, így a Munkácsi-, a Podmaniczky- és a Szondi-utca közötti terepen, amelynek egész kocsijárója térdig érő víz alá került, mert az utcában készülő házépítkezés anyagaival az ár eltorlaszolta a csatorna nyílásokat. A Podmaniczky-utca felől a Lehel-térig vezető alagút, amely a nyugati pálvándvar sínei alatt visz át, még az esti órákban is mintegy háromnegyed méteres víz alatt van, úgy hogy a közlekedés ott teljesen megszűnt. Ezen a környéken mintegy 15 pinceüzletet öntött el a víz.

— Presbiteri gyűlés. A debreceni református egyház 1925. évi július hó 18-ik napján — szombaton — délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés adományokról. 2. A gazdasági bizottság jelentése és javaslata a Nagytemplom javítási munkájának vállalathoz adása tárgyában. 3. A templomegyesület évi jelentése, különösen az egyesületi titkár díjazása és a „Vasárnap” terjesztése tárgyában. 4. A gazdasági-bizottság jelentése a számadási vizsgáló bizottság és a tanya-vizsgáló küldöttség rapídjainak megállapítása tárgyában. 5. Ugyanannak és az iskolaszéknek jelentése három tanítói díjfelvétele a járandóság felvétele tárgyában. 6. A lelkesítő-kar javaslata az esküvő pároknak biblia adományozása tárgyában. 7. Választás egy hitoktatói állásra.

— A főszámvevőség figyelmébe. Kaptuk és közöljük az alábbi panaszos levelet: „Minden hó 15-én van a forgalmi adóátalány és készpénzfizetés utolsó terminusa, amikor órák hosszat kell várakozni a főszámvevőség hivatalában, míg az egyetlen tisztviselő kényelmes munkája után az 50 főnyi várakozó tömeg közül az emberre sor kerül. Már a forgalmiadó előleges befizetése elég súlyos teher a közönségre, tehát ne tetőzzék ezt még a kínosan hosszú várakozással. A főszámvevőség szíveskedjen az utolsó napján 2—3 tisztviselőt alkalmazni, hogy az ácsorgás elkerülhető legyen, kénytelen az adófizető közönség a hosszú várakozás alatt kereszt-reitvényvel foglalkozni, amint az tegnap is történt. Tisztelettel egy adófizető polgár.”

Ócska ólmot vesz Hegedüs és Sándor rt. Piac-u. 49., második udvarban.

— Viharos lelkesedéssel fogadták a Párisban győző magyar uszókát. Budapestről jelentik: Több ezer főnyi tömeg várakozott csütörtökön este a keleti pálvándvar érkezési oldalán Bárány Istvánnak, a Párisban diadalmasan szerepelt magyar uszónak és az FTC vízipólo csapatának megérkezésére. A közönség a kocsikból kiszálló versenyzőket élénzettel fogadta. Leányok virágcsokrokat nyújtottak át Bárány Istvánnak és az FTC játékosainak, akiket a pálvándvar kiárata előtt József Ferenc királyi herceg várt. Elsőnek dr. Donáth Leó, a Magyar Uszó Szövetség ügyvezető alelnöke köszöntötte a versenyzőket, utána dr. Gschwindt Ernő, az FTC elnöke üdvözölte a megérkezett játékosokat. Mándoky Sándor ny. ezredes a MOVE nevében Bárány Istvánt köszöntötte. József Ferenc kir. herceg sorra kezelt fogott a versenyzőkkel, majd a lelkesült tömeg a Himusz elénkélése után vállára kapta Bárány Istvánt és örömtüzugás közepette vitte ki a pálvándvarról.

Margit-fürdő uszoda árai:

Uszodajegy . . . . . 8,000 K Havi bérlet . . . . . 150,000 K
Köztisztviselőknek . . . . . 6,000 K Havi bérlet . . . . . 120,000 K
Füzetjegyek (20 drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló- és gyermekjegy 6000 K. — Havi bérlet 110,000 K.
A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

— A Közhaznu Munkáskert Egyesület 1. hó 19-én, d. e. fél 12 órakor tartja évi, rendes közgyűlését Széchenyi-utca 13. sz. alatti saját helyiségében, melyre az egyesület t. tagjait ezon hívja meg az elnökség.

— A „Debreceni Iparos Dalegyet” július hó 18-án — szombaton — este 8 órai kezdettel a városi zenede díszteremben (Var-u.) Bodnár Lajos re. tanítókepzőintézet zenetanár, dalegyetű karnagy vezetése alatt hangversenyt rendez, melyen a 10,10 év augusztus hó 14—18. napján Sopronban tartandó országos daver-seny kötelező — es szabadon választott versenydaraiból tognak előadani. Műsor: 1. Erkel: Himnusz. 2. Terner: Dávid-nepen. 3. Lavotta—Hoppe: A remény-néz. (A soproni daver-seny összkari darabja.) 4. Rogatsch nigg: Dal a dal-ról. (A soproni dalverseny szabadon val. darabja.) Szanet. 5. Lányi: Esti dal. (A soproni daver-seny kötött darabja.) 6. a) Brahms: Bölcse-dal. b) Bodnár: Kek nefelejes... Hét csillag-ból... Demény: Szerenád. Műsor ára 10,000 korona. A hangverseny pontosan 8 órakor kezdődik. Az egyes enekszámok alatt az ajtók zárva tar-tanak.

— Szilágyban felfüggesztet-ték az adóbehajtást. Bukarest-ből jelentik: A Szilágy, Szat-már, Bihar, Kolozs és Torda-aranyos megyékben a viharok által okozott karok fölbecslése rolyanadatban van. Pontos szám-szerű adatok nem állanak ren-delkezésre, azonban a kar mér-vére élénk világot vet az a kö-rülmény, hogy Szilágy megyé-ben fel kellett függeszteni az adóbehajtást. A bihari prektus a kormánytól a károsultak ré-szére 500 vagon búzát és 100 vagon vetőmagot kért.

— Azsurozást gépen. zsebkendő és felhőneműbe 1800 K. ruhára 2000 K. Endlízés métere 3000 K. Szilágyi, Szé-chenyi-utca 1.

— Uszni tanulhat a Margit uszodá-ban, tandíj 60,000 korona.

— Eladó egy igen szép ebédő dí-vány. József kir. herceg-u. 38.

— Margit-tüdő uszoda árai: Uszo-dajegy 8,000 K. Havi bértet 150,000 K. Közfizetőknek 6,000 K. Havi bér-let 120,000 K. Fűzetjegyek (20) drb) 140,000 K. — D. U. E. Tanuló és gyer-mekjegy 6,000 K. — Havi bérlet 110,000 K. A villamos kalauzoknál vál-tott Margit-tüdő jegyek az uszodába is érvényesek.

SZÍNHÁZ

A színházi troda hírel:
Leszállított helyvárok a szin-házban! A Csokonai-színház je-lentése. A nagy sikerre való te-kintettel még pénteken, szom-baton és vasárnap lépnek fel Sheba, a világhírű átváltozó művésznő, ki egymaga 19 sze-repet játszik. Ezt mindenkinek meg kell nézni! Dela Lipinskaja a világhírű orosz „Kék madár” primadonnája csodálatos művé-szettel — ami páratlan — énekl az ő fényes műsorát s vele együtt Simay Ede, a „Kis Komédia” tagja konferál és gyö-nyörűen hangulatos dalokat énekel. Az igazgatóság, hogy mindenki számára lehetővé te-gye ezeknek a csodásan művé-szi előadásoknak a megtekinté-sét a színházi helyvárat pént-ek, szombat és vasárnapra 50 százalékkal, leszállítja, hogy a város kevésbé tehető polgá-rai is részesei lehessenek a fe-

ledhetetlen estéknek. Elsőrendű támlásszék 25.000, II. rendű 20.000, III. rendű 15.000 korona. Siessen jegvét biztosítani e le-dhetetlen estékre!

Mozgósínházak:

VIGSZINHÁZ: A zengő hária (Kö-nigs Sünde) A zsoldáros király törté-nete, 9 fejezetben. Hatalmas kiállítás, eredeti egyiptomi felvételek. Kísérő: Boesánat, tévedtem, burleszk.

URÁNIA: Mary Picford főszerep-lésével Rosita, regényes történelmi já-ték, 8 felvonásban. Kísérő: A végzet játékszere, burleszk.

SPORT

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club országos atlétikai versenye, mely vasárnap délután pontosan 3 órakor kezdődik, a leadott nevezések után Debrecenben meg alig látott ér-dekességu versenynek igerkezik. — Szentáciossá avatja a versenyt első-sorban Gáspár Jenőnek, a MAC vi-lághírű bajnok atlétajának indulása, aki a vasárnap budapesti bajnoki versenyen is alig érintette a 188 cm-es magasságot. Rajta kívül indul a MAC-ból Karlovits János rudugróbajnok, akinek a jó formában levő Hadházy rudugróbajnokkal való küzdelme könnyen rekordot eredményezhet. Molnár Ferencet, ezt a kivételes ké-pességü távol és hármasugrót nem kell külön bemutatni közönségünknek. T. Szabó, valamint az FTC bajnok gerelyvetője, a bőszőrményiek bajnok felöltőjével, Bácsy Péterrel veszik tel a küzdelmet s reméljük, Bácsy ezut-tal is megőrzi majd veretenségét. Jelentős eseménye lesz a verseny-nek az 5000 méteres siktűtás Gross (MTK) bajnok és Gyulai egyetlen komoly ellentete között. Legjelentosebb szám a 400 méteres siktűtásban a BSTE bajnok futójának, Barsi László-nak rekordjavító kísérlete, amelyben nagy sgtségére lesz a kitűnő formá-ban levő s valószínűleg induló Gerő II. Ha Gerő Ferenc is lejön, amint megígérte, ugy a 100 méteres siktű-tásban is szép küzdelem lesz közte és a biztos induló Fluck István között. De nem szabad figyelmen kívül hagy-ni az egyetem és gazdasági akadémia versenyzőit, valamint a DTE és vi-dékről Kisvárdá, Nyiregyháza, Hód-mezővásárhely, Szolnok legjobb ver-senyzőinek küzdelmét sem, ami bizo-nyára több kerületi rekordot fog ere-dményezni.

Tisza-Észak kerület uszóbaj-nokságai. A DUE vasárnap dé-lután a nagyerdei városi uszodá-ban rendezi meg a TEK uszó, műugró és vízipóló bajnoksá-gait és a versenyen döntik el, hogy a dr. Magoss György vándordíjat, mely egyesület fogja ez évben védeni. Ezen klasszikus vándordíj ezen ver-senyre van kitűzve, a bajnoki pontverseny győztes egyesüle-te részére. Előreláthatóan a DEAC és DUE között fog el-dőlni, hogy ki lesz a vándordíj védője, mindenesetre elkesere-dett küzdelmet kell vívniok a győztes pontokért. Ezen a ver-senyen fognak bemutatkozni a nyiregyházi és tokaji uszók, kiknek képességeit nem ismer-jük, tehát meglepetésekre is le-het számítani. Szép versenye-ket ígérnek a hölgyversenyek, ahol Szöllősi Rózsi, a tavalyi bajnok, Weichinger Böske és Jost Erzsi a legjobb formáját kell, hogy kiüssza, ha győzni akar. A verseny érdekessége a

vízipóló bajnokság lesz a DEAC és DUE csapatai között és melynek kimenetelét nem lehet megjósolni.

KÖZGAZDASÁG

Esnek a gabonaárak

A gabonatőzsdén ebben a kampányban először volt észre-vehető az üzlet menetében hogy kedvező a termés. A délelőtti fo-lyamán ugyanis nagyobb mér-tekben estek a gabonaárak. Az árjegyző bizottság megállapítá-sa szerint az új buza és új rozs 15.000 koronával, a tavalyi buza 20.000 koronával, a rozs pedig 10.000 koronával olcsóbbodott.

Hivatalos ártolyamok: Új bu-za 395—405, új rozs 337—342,5, új árpa 270—280, tavalyi buza 402—420, rozs 380—390, zab 440—460, tengeri 280—285, kor-pa 265—270.

A Nemzeti Bank mai devizaár-folyamai: Angol font 345.000—347.000, Cseh korona 2105—2121, Dinár 1224—1246, Dollár 5-től felfelé 70,560—71,390, Dol-lár 5-től lefelé 70,460—71,390, Francia frank 3363—3393, Zloty 13,430—13,580, Lei 345—349, Leva 507—515, Lira 2645—2667, Német bir. márka 16,860—16,960, Schilling 9985—10,065, Hollandi forint 28,150—28,420, Svájci frank 13,800—13,900, Dán korona 14,640—14,780, Svéd korona 18,820—18,980, Norvég korona 12,440—12,610, Belga frank 3263—3293, Amsz-terdam 28,450—28,620, Belgrad 1244—1252, Berlin 16,860—16,960, Bukarest 340—342, Brüsszel 3293—3313, Kopenhá-ga 14,840—14,920, Oslo 12,640—12,710, London 345,000—347,000, Milánó 2640—2656, Newyork 70,960—71,390, Páris 3358—3378, Prága 2105—2117, Szófia 512—516, Stockholm 19,070—19,180, Varsó 13,530—13,610, Wien 9985—10,045, Zü-rich 13,780—13,860.

Faszén, mész, cement, gipsz, tüzifa
és minden építkezési anyag és tüzelő anyagok, legjobb minőségben és olcsó árban kaphatók SCHIFFMANNAL Pestl-utca 3. Telefon 852.

Kötéláru üzletemet
Petőfi-tér 4. szám alatt megnyitottam.
Kitűnő anyag. Jutányos árak. Viszonteladóknek árengedmény !!
BOGDÁNY SÁNDOR, kötélgyártó.

Vízvezeték
szereléseket, csatornázási munkála-tokat és javításokat jutányosan készít Nagy József szerelő, Burgondia-utca 1.

E heti könyvujdonságok:
Gárdonyi: Tizenkét novella. 51,500.—
Gárdonyi: Mai csodák. 58,800.—
Benoit: A táncosnő. 44,100.—
Erdős Renée: Római napló I-II. könyv. 44,100.—
Dr. Büben: A Diatherma al-kalmazása (kötve) 110,500.—
Shaw: Cashell Byron mezt. 66,150.—
Gr. Andrassy: A világhíri-boru előzményei I. 58,800.—
Kaphatók: Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, a főposta mellett. Telefon: 54.

Utleveleket
leggyorsabban és legolcsóbban vizumoztat
Máv. II. Menetjegyiroda
Piac-u. 56. Telefon 12-03.
Bel- és külföldi túrdók képviselote.
Vasuti jegyek kiadása reggel 7-től este 9-ig

GYÓGYNÖVÉNYEKET,
székfü-, hársfa-, pipacs-, bodza- és ökörfarkkóró virágot, beléndek-, maszlag-, fehér üröm- és kerek-mályvalevelet,
anyarozst és kőrishogarat és minden egyéb gyógynövényt, továbbá mustár-, édes kőmenny- és anizsmagot
borkövet
legmagasabb napi áron vásárol a „HYDROFLORA” R.-T.
Budapest, IV., Váci-utca 20.
Sürgőnycim: ARUNDO, Budapest.
Kérünk mintázott áruajánlatot!

POLOSKÁT
svábbogarat, tücsköt, hangyát 24 óran belül mindenki arthaja a szabadai-mazott feregirtóval. Olcsó árban kapható
STERN festékküzetében
PIAC-UTCA 10., Blikával szemben.
Garantált minőségű patkány- és egérlirtóból állandóan nagy raktár.

Mindenféle
bádigos munkát
tervszerűen készít és javít
Kereszturi István
bádigosmester
Hunyadi-utca 10. szám.

Legjobb minőségű
befőtt-kötöző
pergament (hólyag) papir, kenderzsineg és csinos üveg-cimkék
legolcsóbban beszerezhetők
Hegedüs és Sándor rt.
könyv- és papirkereskedésében a főposta mellett. Telefon 54.

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva. DEBRECENI, Kossuth-u. 11.

Erdős Renée
legujabb könyve.
Most jelent meg!
Római napló
2 kötetben.
Ára: 44,100.— K.
(Tartalma: Az olvasóhoz. — Régi szent évek. — Piros rózsá a Fórumon. — A koronázás ünnepe. — Zarándokok. — A zarándokok négy bazilika. — Róma tíz év után. — Missio-náriusok kiállítása. — Főliegyezék. Régi szent évek. — Római alkonyat. A kislány akarta. — A vágynalanság dala. — Vatikáni ünnepek. — Kis me-zet ünnepe. — A Biennale. — Főliegy-zések.)
Kapható:
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében, a főposta mellett. Telefon 54.

Befőttes és ugorkás üvegek
nagy mennyiségben érkeztek. Olcsó árban beszerezhetők
BLATTNER GYULA üveg- és porcellán üzletében
Piac-utca 89.
Royal-szállodával szemben. — Telefon 468.

Szénsavval teltett
Éva vizet igyunk
üdit — frissit
Megrendelhető
Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

Ócska tankönyvekért
legtöbbet fizet
Aczél Antiquarium.

APRÓ. HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreceni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

POSTA

VIDÉKI földművelő uriember ismeretségi keresem öv. uriaszony. Leveleket Tiszántúli kiadóba kérek „Szöke asszony” jellegre 801

VÉTEL

BARACKOT. ÉRETTET bármilyen mennyiségben mászáját kétféle, különként 2000 koronájával átvesz Debrecen város központi szesz-főzdéje. Külsővásártér 19. 784

KOMONDOR fajtiszta fehér him kölyök-kutját keresek. Bikaszálló, félmelet 15. 813

ELADÁS

FAJBOROK leszállított áron liter és hordótételben. Arany János 30. 2949

MÁRVÁNYMOZAIK. cementlapok, betonárak, sarkóvak minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Műkönyvtárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93. 368

TÚZIFA vagon-tételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzfőzetezetnél. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93. 369

JÓMINŐSÉGŰ téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek térlagyarából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 8. sz. 370

BARACK és ringlöt állandóan kapható Szesztina-u. 4. közvetlen kisállomás mellett. 563

FEHÉR és színes filckalapok olcsón szerezhetők be Matta Anna. Csemete-u. 10. 540

EGY 2 tomás gyorsjárathú üzemképes Mercedes teherautó eladó. Deák Ferenc-utca 13. Söraktár. 782

DESZKA, palló építkezéshez alkalmas, olcsón eladó. Rákóczi-u. 4. I. 640

GYÖNYÖRŰ új tavaszi ruhák, elegáns ruhák, cipők, lenvászon, női ingek és sok más női ruhaneműek eladók. Vörösmarty 10. 790

VENDEGLŐBERENDEZÉS, ültetendő pénzár és pincefelszerelés eladó. Vár-u. 11. 796

ELADÓ férfiruhák, cipők, női hosszú gallér sötétkék selvem, divatos ruha, új szetteket. Batthányi 13. emelet, iroda. 797

KIS családi ház, melyben két szoba konyha, mellékhelyiségek azonnal elfoglalhatók, dísznő és baronfi tartásra alkalmas udvarral eladó a város belterületén. Felvilágosítást ad a Debreceni Független Újság kiadóhivatala. 818

ÚJ kenyérlékek Sámsoni-ut 1. szám. Elsőrangú házikönyv minden nap kapható. 822

HÁROMSZOBÁS ház, hatszáznegyvennégy négyzetméter (kerten), kisállomás mellett. Szesztina-utca 8. Egy rövid zongora, nirendszerű méhkaptár, vassodrony ágybetét eladó. 809

KERESLET

KÖNYVELŐNŐ, ki számlájában is gyakorlattal bír, augusztus 1-ére Felvétetik. Berger üvegkereskedése, Piac-utca 66. 783

A FIU felsőkereskedelmi iskolához szolga kerestetik. Fiatal erős egyének jelentkezzenek az igazgatóság-nál naponta 11-től 12-óráig. 749

FODRÁSZSEGÉD íomunkás beléphet azonnal. Dudás, Simonffy 2. 760

GÉPÉSZNEK elmevgek nyári csep-lésre bärhova. Cim a kiadóban. 763

MOSNI, vasalni uriházakhoz elmevgek. Nagyné, Piac-utca 10. II. emelet. 827

ÓVÓNŐ, középkorú, nevelőnői állást kees keresztény uricsaládnál. Nem fizetésre jó bánásmódra reflektál. Cim a kiadóban. 716

Tisztítsa, festesse
ruhát
Wachánál, Debrecen,
Simonffy-utca 55.

PÉNZTÁRNOKNÓT jártast azonnal felvesz. Mayer Manó, Simonffy-u. 1. 826

FŐPINCÉR vagy perccentes óvadékkal felvétetik, címet a kiadóba leadni. 820

SZÁZMILLIÓVAL társat keresek. Cim a kiadóban. 816

FESTŐSEGÉDET felveszünk. Bikaszálló, félmelet 15. 814

EGY cinészegéd felvétetik Homokkert, Domahidy-utca 13. 812

ASZTALOSTANULÓT fizetéssel felveszek. József k. herceg 7. Strausmann. 807

URIASSZONYHOZ tisztességes bejárónő felvétetik, jelentkezzék könyvével József k. h.-u. 58. sz. 802

KÉZBESÍTŐ asszonyok, kik uságot már kézbesítettek felvétetek. Jelentkezni Frank uságnál. Király-utca 2. 799

HÁZIKISASSZONYNAK keresek fiatal intelligens urleányt mielőbbi belépésre. Állanatok öv. Tűzveti Szűcs Kálmán. Berettyószentmárton címre küldendők. 798

CSAPOS fiu felvétetik a Royal Sörházba. 824

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70. 795

BUTOROZOTT szoba központban azonnal kiadó. Burgondia-u. 11 818

10-15 MILLIÓT ingatlan fedezetre keresek „Bizalom” jellegre a Tiszántúlihoz. 817

7 HELYISÉGBŐL álló elsőrangú vendéglő azonnal átadó. Cim a kiadóban. 815

HALLÓ Kiss Károly! Dr. B. iratai megkerültek, nyaralhat nyugodtan. Segédie. 811

UTCAI butorozott szoba kiadó. Darabos 9. 810

EGY tiszta különbejárathú butorozott szoba azonnal kiadó. Hatvan-u. 70. 808

MŰHELYNEK vagy raktárnak alkalmas helyiség a város központjában kiadó, felvilágosítást Széchenyi-utca 14. sz. ügyvédi irodában kapható. 669

RANKAY GYULA NIVÓ kölcsonkönyvtára, könyv- és újságolvasóterem Debrecen, Csapó-utca 11., az udvarban. Új művekben Debrecen leg gazdagabb könyvtára. Elfizetés havi harminc, biztosíték ötven ezer korona. Minden új és minden régi jó könyv.

„KÖNYVVITELI SZAKIRODA”

Kandia-utca 4-b. — Telefon: 741.

Előnyös áron vállalja üzletek, kereskedelmi és iparvállalatok, uradalmak könyveinek vezetését (órákönyvelést), üzleti könyvek felfektetését, leltár- és mérlegkészítést, revizori teendőket stb. Iparosokat, kereskedőket megtanít üzleti könyvek vezetésére, mérlegképes könyvelőkké kiképez hivatalnokokat, B-listás tisztviselőket stb.

Hivatalos órák 15-19 között.

VEGYES

ÉPÍTŐK figyelmébe! Tisztelettel értesítjük az építendő közönséget, hogy az „Első Debreceni Építő Ipari Szövetkezet” törvényeszkilég belcég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven nevező munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jókarban tartását, műkövek és műkömunkák elkészítését, mérsékelt árak mellett, ucv helyben, mint vidéken. Kandia 4/b. szám. bent az udvarban. Telefon 7-41. meghívásra elmevünk. 592

3-4 SZOBÁS lakást esetleg különálló gazdasági udvarral keresek. Címet Hajdúföldhöz leadni. 692

KIADÓ egy nagyobb helyiség, mely bármilyen műhelynek alkalmas. Weiszlényi-tér 7. 744

INTELLIGENS zsidó család elvállalja teljes ellátásra, feltétlen uricsalád gyermekeit. Cim: Független Újságban. 786

KÉTSZOBÁS lakás átadó vagy elcsereendő Bethlen 27. 764

BUTOROZOTT parkettes nagy szoba szépen berendezve, egy esetleg két ur részére kiadó azonnal vagy aug. 1-re. József király h.-u. 35. I. emelet balra. 754

3-4 SZOBÁS modern lakás, fűrdőszobával, lelépéssel kerestetik. Cim a kiadóban. 793

ÁTADÓ három szoba, előszoba, kertés lakás telén és sertéstartással. Cim a kiadóban. 665

KÉTSZOBÁ, konyha gyümölcsös és szőlővel, ivóvízi kuttal, elköltözés miatt azonnal kiadó vagy örökáron eladó 42 millióért. Katz-telep, Középutca 37. 715

ÜZLETHELYISÉG főtéren azonnal kiadó berendezéssel vagy anélkül. Hunyadi 15. 806

EGYSZOBÁS lakást keres lelépéssel magános hivatalnoknál Thalhammer, rendőrségi palota, földszint 30. 805

A NAGYTEMPLOM közelében 1 szoba, konyha, speiz butorral vagy butor nélkül átadó. Cim a kiadóban. 804

KÉTSZOBÁ, konyha, speizos lakás szabad íőszágtartással kiadó. Cim a kiadóban. 803

KÉTSZOBÁ, előszoba hozzávaló helyiség kerttel átadó. Domahidy-u. 4. Homokkert. 800

ÜZLETHELYISÉG főtéren azonnal kiadó, berendezéssel vagy anélkül. Hunyadi 15. 714

KÉRESEK Piac közelében kétszobás lakást lelépéssel. Weiszlényi. Arany János-u. 36. 713

KIADÓ évszámra, lelépés nélkül három szobás, konyhás ház, sertés, baromfiudvar, gyümölcsös, lakó nincs. Király Ferenc-u. 7. 661

HALÁPON, 27-es számú 62 hold föld bérbeadó. Fűtkező Burgondia utca 5 szám alatti rezerv 8-10 óra délután 2-4 óra között. 596

KIADÓ butorozott szoba urinének, esetleg fiatal párnák, két középiskolai tanuló teljes ellátással elvállalok. Hatvan-utca 40. ajtó 4. 707

FLCSERÉLNÉM tisztviselőtelepi háromszobás kertes lakásomat városi lakással. Bartha, Tisztviselőtelep, III. utca 15/b. 695

Menekült órák
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.